

La conjuntura econòmica de Barcelona

Gener de 2016

26 de gener de 2016

BBN

Síntesi	Mercat de Treball	Empresa	Turisme	Construcció i immobiliari	Consum	Transports
---------	-------------------	---------	---------	---------------------------	--------	------------

Síntesi

Al llarg de les primeres setmanes del 2016...

...les perspectives de creixement de l'economia mundial s'han vist progressivament enterbolides. La desacceleració de l'economia xinesa està impactant directament en l'alentiment del comerç mundial, en el descens dels preus de les matèries primeres i en la frenada de les economies emergents. Si a això s'afegeix la inestabilitat dels mercats financers mundials i el descens del preu del petroli a nivells que no es coneixien en els darrers dotze anys, no estranya que l'FMI hagi rectificat dues dècimes a la baixa les previsions de creixement de l'economia mundial pel 2016, fins al 3,4%. Alhora, la recessió que viuen els països exportadors de matèries primeres com Rússia o Brasil esperona l'espiral baixista global en reduir les importacions de consum o d'equipament, alerta els inversors, desestabilitza les divises i alimenta una creixent inestabilitat social i política.

A Europa es viu -amb diferents intensitats depenent del país-, ...

...una triple crisi econòmica, política i social. Al costat d'un moderat creixement econòmic impulsat per la política expansiva del BCE, el baix preu del petroli i el tipus de canvi favorable, cobra protagonisme la inestabilitat política. Una inestabilitat que, en alguns casos, deriva de circumstàncies internes (com Portugal o Polònia), però que en conjunt (i de manera molt intensa en països com Grècia, Hongria, Àustria o Alemanya), té un accent global amb la crisi dels refugiats, qüestionant com gestionar les fronteres i els processos d'integració massiva.

A Espanya, es continua consolidant el creixement econòmic...

... en un clima d'incertesa política derivat dels resultats de les darreres eleccions. Continua sent, entre les economies avançades, una de les que més creix – i una de les poques revisades a l'alça per l'FMI-, afavorida pels mateixos elements que impulsen l'economia europea. Malgrat les ombres relacionades amb l'endeutament o la qualitat de l'ocupació que es crea, consum, inversió, producció, contractació laboral i crèdit -entre d'altres indicadors-, continuen a l'alça.

Els indicadors econòmics de Barcelona...

... s'emmarquen en la mateixa tendència ascendent. A les ja sòlides trajectòries d'algunes branques dels serveis com turisme o transport s'hi ha afegit la remuntada del sector immobiliari i, més recentment, de la indústria, amb un índex de clima industrial que se situa en positiu per primer cop des de 2007. El dinamisme d'aquests sectors, que es beneficien tant de la remuntada de la demanda interna (consum, inversió productiva, crèdit...) com de l'externa (turisme, comerç exterior, inversió internacional,...), es trasllada als indicadors quantitatius del mercat laboral, que tanquen 2015 amb màxims històrics de contractació i la xifra d'aturats més baixa des de l'estiu de 2009. Malgrat tot, es mantenen les diferències per districtes i barris, alhora que no s'observen millores en la qualitat de la nova ocupació.

Nota: Els valors dels gràfics destacats i en % corresponen a la variació interanual de la darrera dada disponible.

Font: Elaborat a partir de dades de l'Ajuntament de Barcelona, de l'INE, AENA, APB, DGT, Sec. d'Estat de Comerç, Cambra de Comerç, ATM, Idealista, Dep. Empresa i Ocupació de la Generalitat.



Síntesi

Mercat
de treball

Empresa

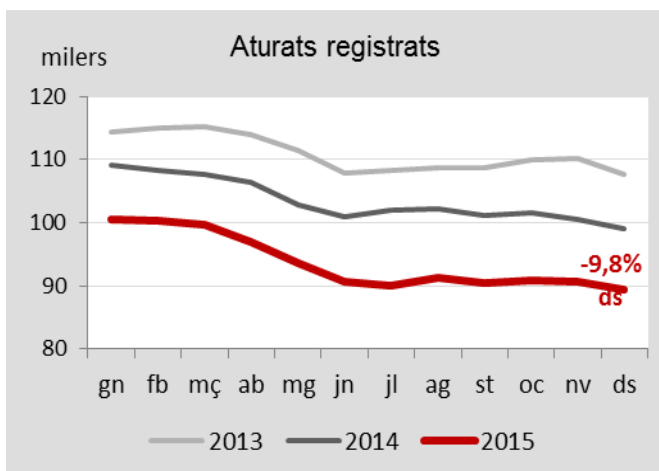
Turisme

Construcció
i immobiliari

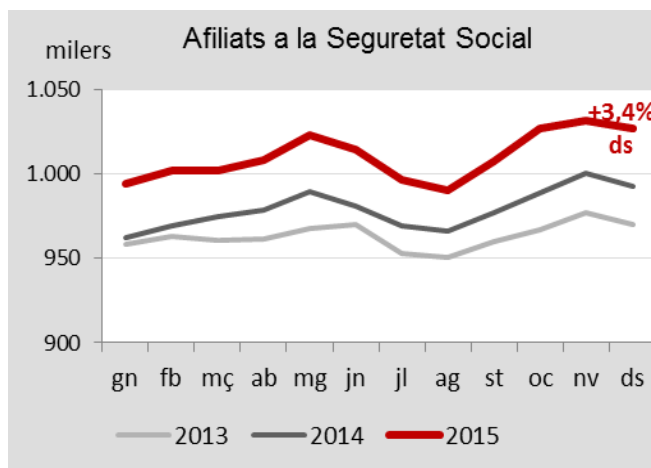
Consum

Transports

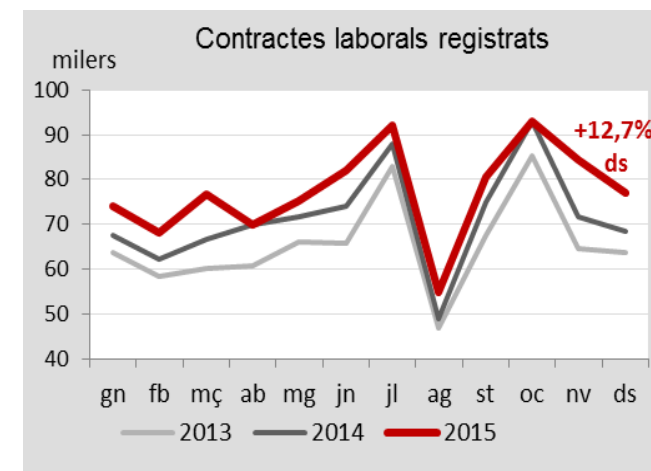
Mercat de Treball



La ciutat tanca el 2015 amb 89.398 aturats registrats, la xifra més baixa des de juny de 2009, i 25.756 menys respecte al màxim de març de 2013. L'evolució per sexes (42.955 homes i 46.443 dones) posa de manifest que el segment masculí ha estat més beneficiat que el femení en aquesta tendència a la millora. L'atur femení representa actualment el 52% del total i el darrer any s'ha reduït un 7,2%, mentre que el masculí ha baixat un 12,4% i absorbeix més del 60% de la reducció des del màxim de 2013.



La correcció estacional de final d'any s'ha tornat a donar al desembre, però malgrat aquest lleuger retrocés mensual, el 2015 tanca com un any molt expansiu pel que fa a la creació d'ocupació. Tot i la precarietat de molts dels nous llocs de treball creats, la xifra de 1.026.593 afiliats a la ciutat suposa prop de 34.000 més que un any enrere, i ens situa per sobre els nivells de desembre de 2009. L'augment ha estat més intens al règim general (+3,8%) que al d'autònoms (+2%) però inferior al de tot Catalunya (+3,6%).



Malgrat la contracció per motius estacionals respecte a novembre, el 2015 tanca assolint el major volum anual de contractes de la sèrie històrica, superant fins i tot els màxims assolits amb anterioritat a la crisi, durant el bienni 2006-2007. Els prop de 927.500 contractes signats suposen un increment del 8,2% respecte al 2014, amb els indefinits augmentant amb més intensitat (+15%) que els temporals (+7,2%). Les dones absorbeixen el 52,6% dels contractes temporals (fins al 73% dels d'interinitat).

Síntesi

Mercat
de treball

Empresa

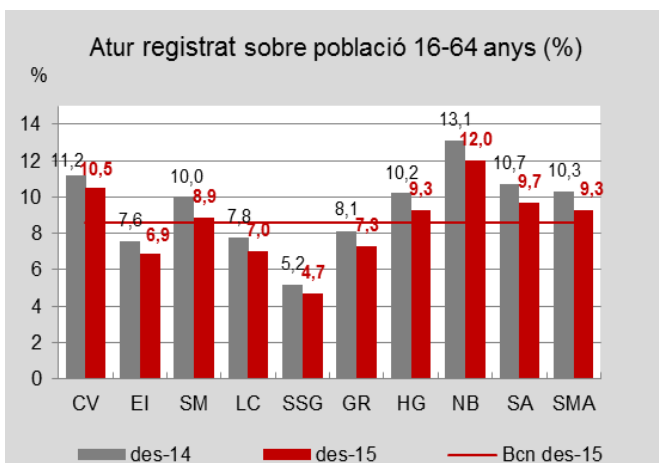
Turisme

Construcció
i immobiliari

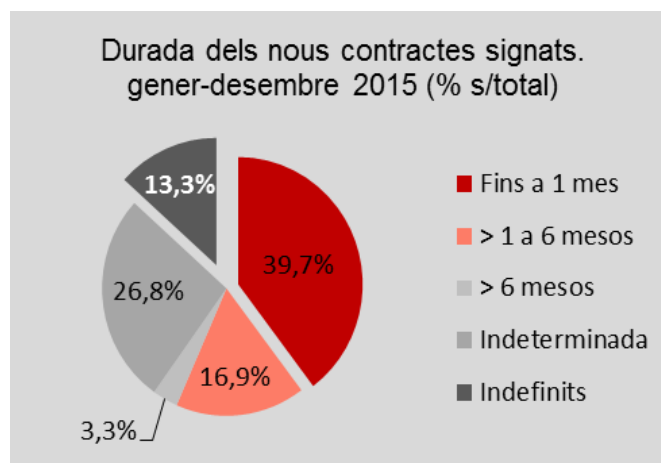
Consum

Transports

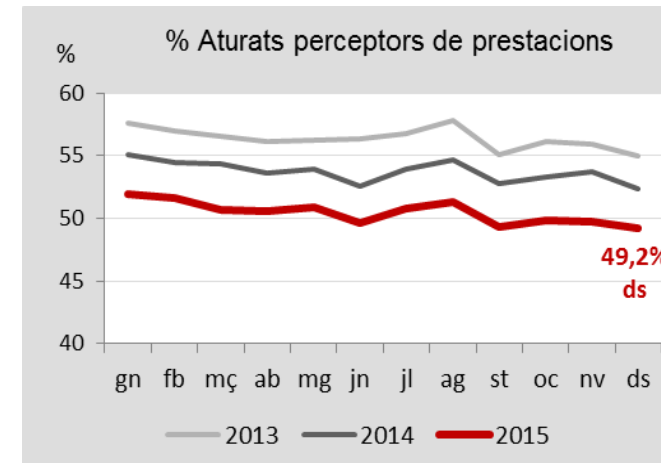
Treball i Cohesió Social



En finalitzar el 2015, el pes de l'atur registrat respecte a la població en edat de treballar es redueix a tots els districtes però presenta fortes disparitats entre ells. Nou Barris registra el percentatge més elevat (12%), superant la mitjana (Bcn=8,6%) juntament amb cinc districtes més, mentre que a l'altre extrem, a Sarrià-S.Gervasi es registra el 4,7%. Per barris la polarització és encara més accentuada, entre Pedralbes (3,6%) i la Marina Prat Vermell (19,5%).



Malgrat el rècord de 2015, la contractació es recolza en les modalitats més precàries. El pes relatiu dels nous contractes indefinits tanca el 2015 en el 13,3% del total (12,5% el 2014), lluny dels valors d'abans de la crisi, quan es va arribar a superar el 17%. La major part dels nous contractes són de curta durada: més de la meitat (56,6%) no superen els sis mesos i quatre de cada deu dels formalitzats els darrers anys no superen el mes de durada.



El 2015 tanca amb un nou mínim en la cobertura de l'atur, amb un percentatge de perceptors de prestacions i subsidis inferior al 50% dels aturats registrats, lluny del màxim de març de 2010 (73,1%). I és que, malgrat la reducció en les xifres d'atur, són molts els perceptors que han esgotat el període previst de prestacions sense poder retornar al mercat laboral. El col·lectiu d'aturats de llarga durada (> 12 mesos) representa el 42% de l'atur registrat.

Síntesi

Mercat
de Treball

Empresa

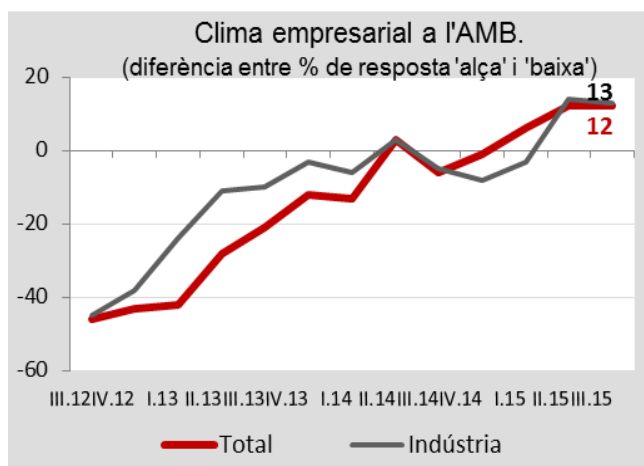
Turisme

Construcció
i immobiliari

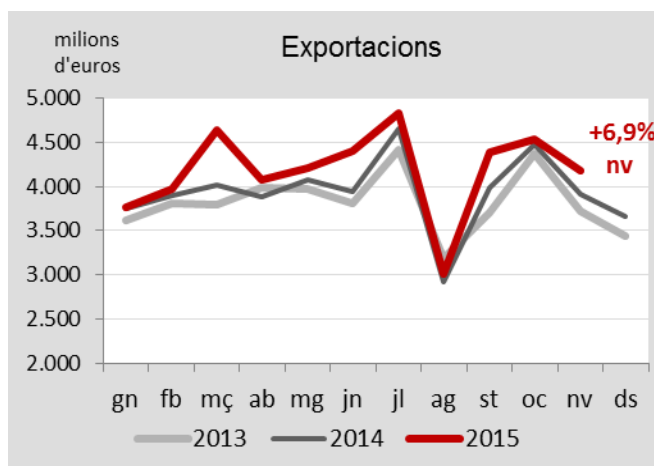
Consum

Transports

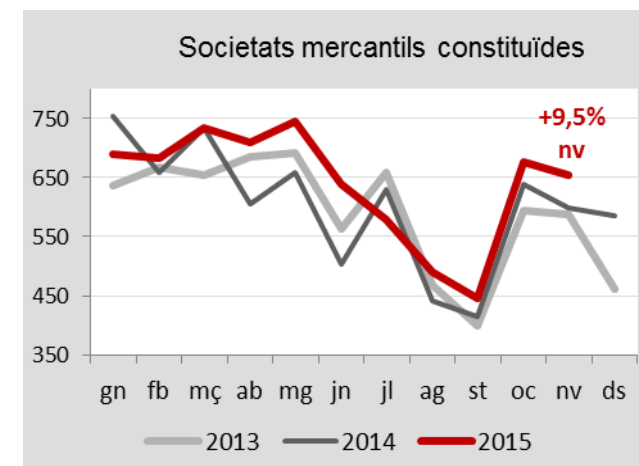
Empresa



Segons l'enquesta realitzada a prop de 1.100 empreses, la marxa dels negocis a l'AMB el 3r.T.2015 presenta un cert estancament, amb un saldo positiu idèntic al del trimestre anterior, quan es va registrar el millor resultat des de 2009. Tots els sectors registren una notable millora en relació amb un any enrere, però en relació amb el 2n.T.2015 tan sols l'hostaleria millora lleugerament per motius estacionals. Les perspectives per al 4rt.T.2015 continuen essent positives a tots els sectors excepte a la construcció.



El novembre s'intensifica el ritme de creixement interanual de les exportacions de la província de Barcelona, gràcies en part als guanys de competitivitat respecte als països de fora de la UE per la depreciació de l'euro. L'acumulat del període gener-novembre, prop de 46.000 M€ (+5,7% interanual), suposa un nou màxim. Els productes químics i l'automòbil absorbeixen el 45% del total exportat per l'àrea de Barcelona, que concentra un 20% del comerç exterior espanyol i destina al principal client (UE) un 62% del total exportat.



L'activitat emprenedora manté la tendència expansiva a la ciutat, amb un total de 7.047 noves societats constituïdes entre gener i novembre, el que suposa un nou màxim des de 2008, i un increment del 6,2% anual, lleugerament superior al que es registra a tot Catalunya (5,8%). El pes de la creació de societats a la ciutat respecte al total català es manté per sobre del 40%. A nivell provincial, les dissolucions continuen a la baixa, i la ràtio d'empreses creades/dissoltes puja fins a situar-se en el 12,4.

Síntesi

Mercat
de Treball

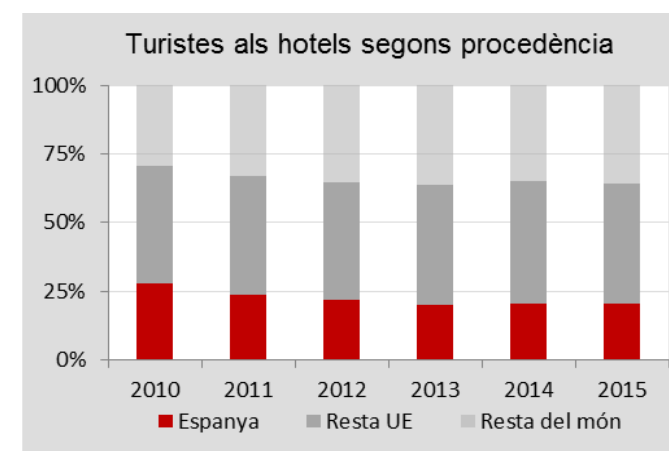
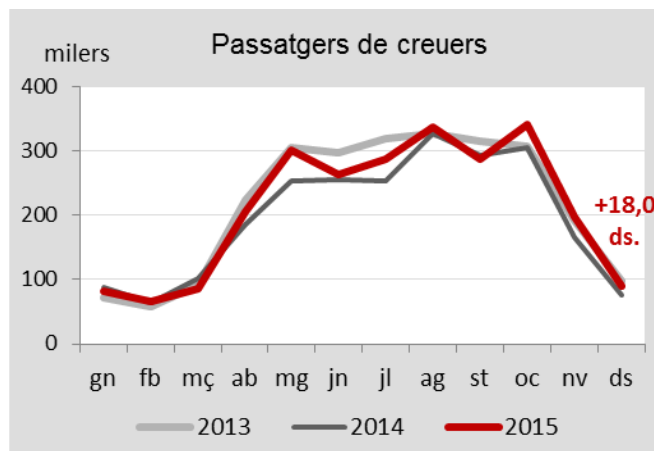
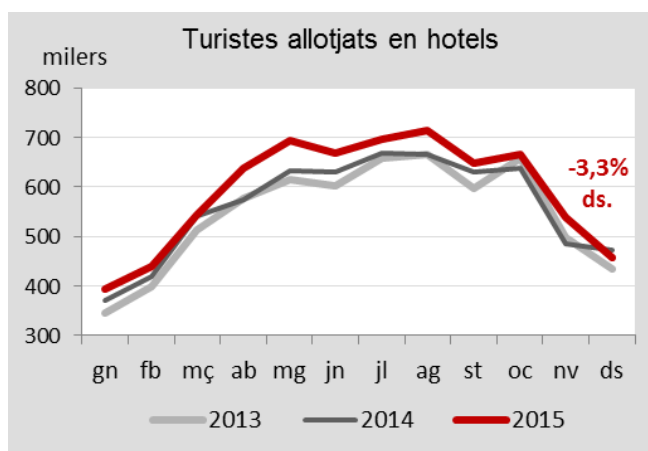
Empresa

TurismeConstrucció
i immobiliari

Consum

Transports

Turisme



La trajectòria registrada al llarg de l'any per turistes i pernoctacions hoteleres ja anunciava l'assoliment dels nous màxims històrics, com finalment ha succeït, amb un creixement d'ambdós indicadors del 5,4% en relació amb l'any anterior. El context macroeconòmic favorable, la depreciació de l'euro, la recuperació dels viatges professionals o l'abaratiment de les tarifes de transport són factors -juntament amb el complicat escenari geopolític de països propers- que han jugat a favor de Barcelona com a destinació turística, especialment en el segment de la demanda exterior.

El fort impuls del nombre de creueristes del darrer trimestre de l'any permet que 2015 tanqui amb 2,54 milions de creueristes, un 7,4% més que el 2014 i molt a la vora de la xifra de 2013. L'ascens prové de totes les categories de trànsit, però destaquen sobretot els usuaris que utilitzen Barcelona com a port d'origen o destinació de la travessa (+11,6%), molt superior al creixement dels creueristes en trànsit (+3%). Pel que fa a les naus, es consoliden dues tendències en paral·lel: creixement de la dimensió mitjana de les naus i una oferta cada cop més diversificada.

L'impuls conjunt que havien mostrat al llarg de l'any la demanda interna i l'externa es trenca a finals d'any amb el retrocés al desembre dels turistes residents a Espanya (-13,9%). En contrast, la demanda externa es manté ferma a l'alça, i tanca l'any amb un augment pel conjunt de l'any del 6,2%. El tipus de canvi favorable ha propulsat els turistes anglosaxons a encapçalar el rànquing de visitants: estatunidencs (+13,3%) i britànics (+7%) representen el 17,4% del total. Destaquen els ascensos dels grans països de la UE i els asiàtics i la caiguda sostinguda dels procedents de Rússia.

Síntesi

Mercat
de Treball

Empresa

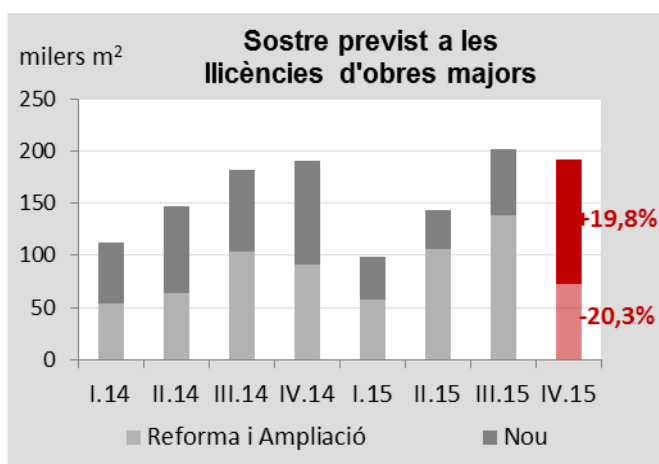
Turisme

Construcció
i immobiliari

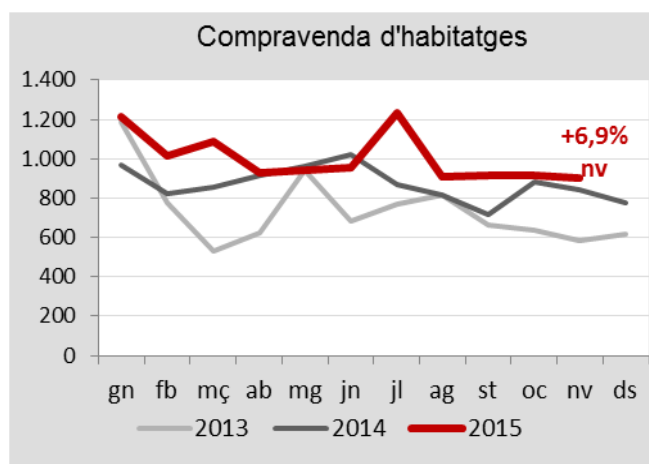
Consum

Transports

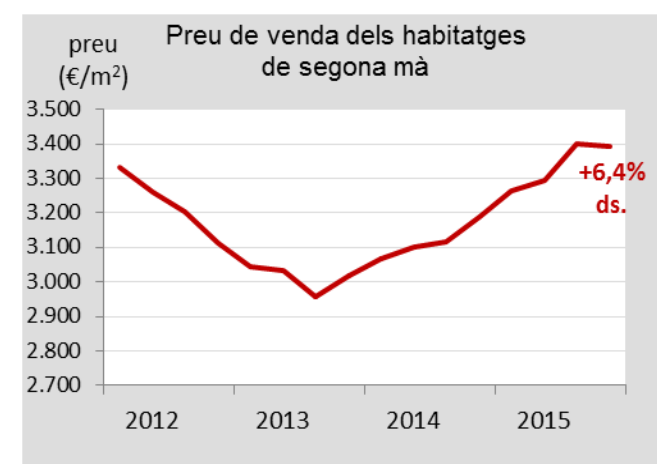
Construcció i mercat immobiliari



El sostre previst a les llicències d'obres majors aprovades al llarg de 2015 es manté en nivells semblants als de l'any anterior. Els usos residencials, comercials, per aparcaments i hotelers són els que tenen més presència, i destaca especialment el creixement de sostre per construcció i reforma habitatge (+12,4%). Des del punt de vista territorial, l'Eixample, Ciutat Vella, Sants-Montjuïc i Sant Martí concentren el 80% de la superfície aprovada.



La compravenda d'habitatges segueix augmentant al novembre, però a un ritme més moderat que el del primer trimestre o el dels mesos d'estiu. Les transaccions de nova planta tornen a taxes de variació negatives i és el segment de segona mà el que impulsa el mercat. Al llarg dels primers onze mesos de l'any, i gràcies a la millora de l'ocupació i del finançament, el nombre de compravendes, un total d'11.000, ha crescut un 14% respecte al mateix període de 2014, i el 90% han estat de segona mà.



Es confirma la recuperació del mercat immobiliari residencial amb un nou repunt a l'alça dels preus (el 8è consecutiu). La recuperació de l'activitat econòmica i del mercat laboral, el nivell dels preus (encara per sota en termes nominals dels valors de 2011), els baixos tipus d'interès i la major accessibilitat al crèdit expliquen aquest rebot a l'alça dels preus. Aquest increment, que també es dona a altres grans ciutats espanyoles, és força generalitzat ja que s'estén als deu districtes. Pel que fa al segment del lloguer, els augments encara són una mica més intensos.

Síntesi

Mercat
de Treball

Empresa

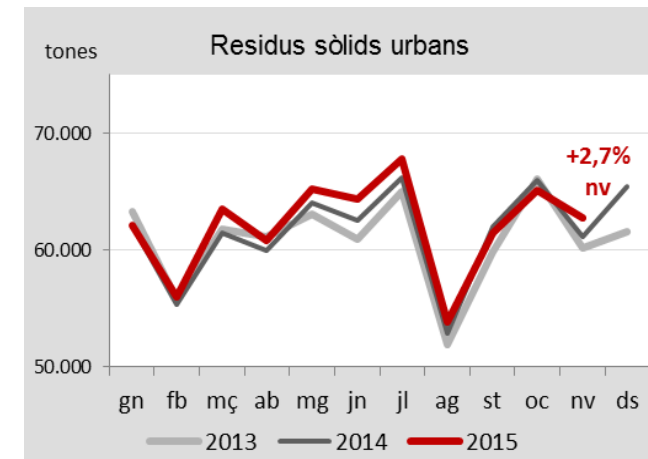
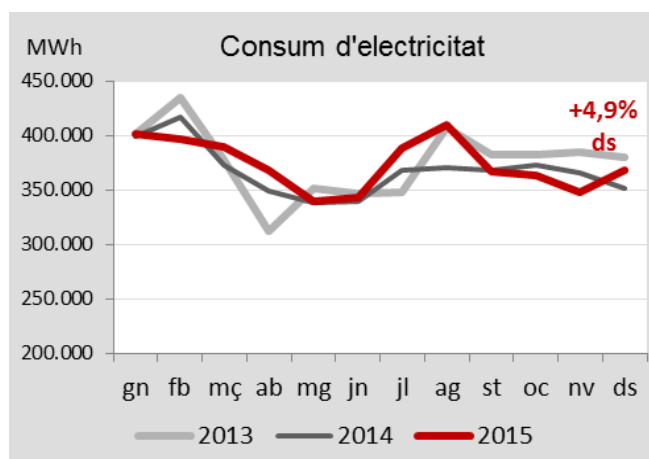
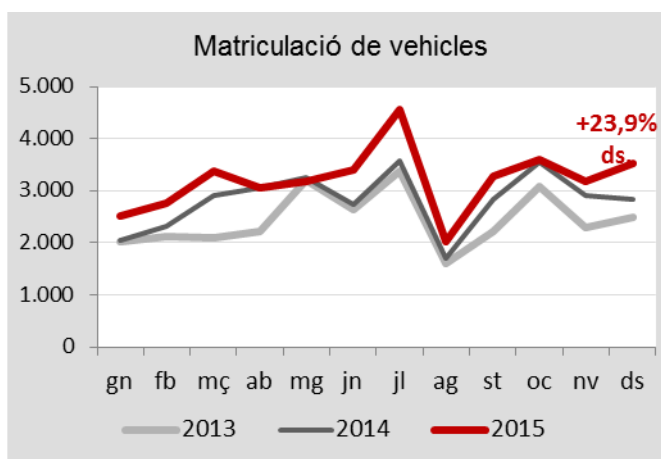
Turisme

Construcció
i immobiliari

Consum

Transports

Consum



Al llarg del 2015 s'ha reforçat l'expansió de la indústria de l'automòbil amb intensos creixements de fabricació, exportacions i vendes. A Barcelona, el nombre de vehicles matriculats el 2015 ha augmentat un 14,1% de la mà principalment dels turismes (+17%), que representen un 57,5% del total de vehicles. La reactivació econòmica, la millora de la confiança dels consumidors, el major accés al crèdit i els incentius dels diversos plans d'ajuts públics continuen incentivant la compra de vehicles, principalment per part de particulars.

Després del retrocés durant els mesos de tardor, el desembre torna a augmentar el consum d'electricitat, tant al segment domèstic (+5,1%) com al comercial i industrial (+4,6%) i l'any 2015 tanca amb un alça global del consum de l'1,6%. L'Ajuntament promou un consum energètic responsable, i el servei d'atenció a la pobresa energètica a Nou Barris, Sant Andreu i Sant Martí ofereix suport en la tramitació d'ajuts i en la interlocució amb les companyies subministradores, alhora que serveix per a la detecció de casos de vulnerabilitat de pobresa energètica.

L'increment de la fracció selectiva (+5,2%), superior al que experimenta la fracció de rebuig (+1,3%), està al darrere de l'alça en la recollida de residus del mes de novembre. La recollida de matèria orgànica (+7,6%) presenta l'augment més significatiu en termes absoluts, mentre que la de vidre és la que més creix en termes relatius (+7,8%). L'acumulat de gener a novembre registra un alça del total de la recollida de l'1,4% i el pes de la selectiva es manté en el 36,3%. L'estratègia de l'Ajuntament es regeix per les 3R: reducció de residus, reutilització i reciclatge.

Síntesi

Mercat
de Treball

Empresa

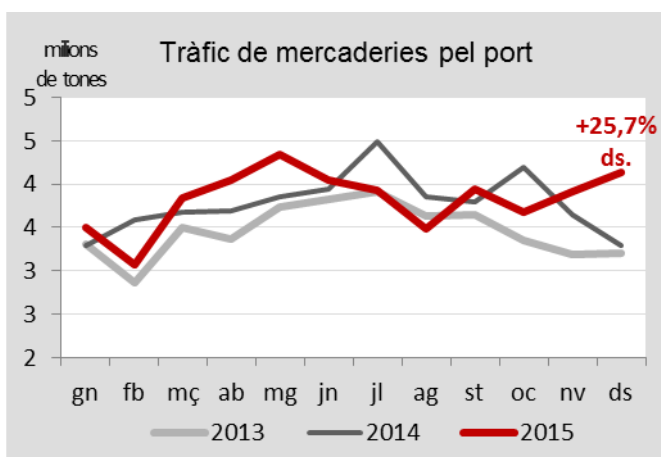
Turisme

Construcció
i immobiliari

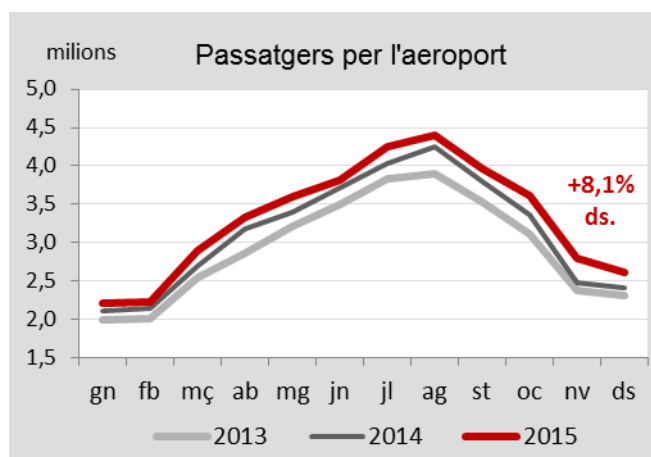
Consum

Transports

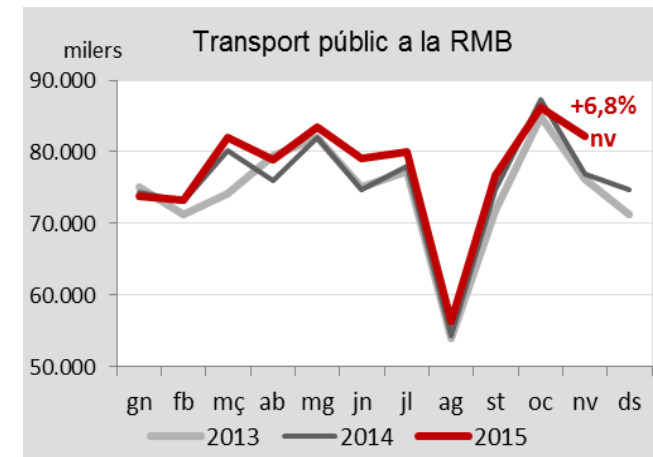
Transports



Els principals indicadors de tràfic portuari tanquen l'any en positiu (l'augment global és de l'1,3%), i assolint màxims històrics en alguns segments tan estratègics com el comerç amb l'exterior, automòbils i autopistes del mar. També s'ha accelerat el creixement del tràfic de contenidors -en especial els embarcats a d'altres països (+6,4%) i els d'importació (+9,0%)-, i el de productes químics (+6,7%). Per àrees geogràfiques, Àsia (principalment Xina, UEA i Corea del Sud) es consolida com a principals àrees d'intercanvi comercial.



El creixement sostingut del nombre de viatgers –accelerat en els darrers mesos- torna a propiciar un nou rècord d'usuaris, que de forma creixent opten per aerolínies de baix cost i ja representen un 69,2% del total. Els 39,7 milions de passatgers de 2015 suposen un augment del 5,7% que es recolza principalment en l'auge del turisme i en la millora de l'economia. Les rutes dins de la UE -que suposen un 56% del total de viatgers- continuen protagonitzant l'expansió (+8,9%). Destaca també el creixement de la càrrega transportada, amb un creixement del 14,1%.



El sistema de transport públic de l'ATM torna a taxes de variació positives al novembre, després de la lleugera contracció de l'octubre, i tots els modes registren increments significatius. L'avanç de dades pel conjunt de 2015, amb un total de 939,3 milions de viatges, 23,2 més que el 2014, presenta un creixement del 2,5%, tant per la recuperació de la demanda, iniciada ja al segon semestre de 2013, com per l'ampliació de l'oferta. En xifres absolutes, el metro, amb 385 milions de viatges (9,3 milions més que el 2014) és el mode que més creix.